

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201564
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118201564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: Y. R., W.. X.X.XXXX, M. F. Č. E. XX, T., prechodne bytom M. Š. XX, T., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o zaplatenie 866,60 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 10Csp/18/2018-73 z 13.11.2018, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 866,60 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 14.02.2018 pod sp. zn. 10Csp 18/2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300,17 eur dôvodiac, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/372/2015 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný. Poukázal na odôvodnenie predmetného rozsudku. Predmetný rozsudok Okresného súdu Prešov bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 23Co 81/2016 zo dňa 31.05.2017. Žalobou doručenou súdu dňa 21.02.2018 pod sp.zn. 19Csp 25/2018 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 566,43 eur dôvodiac, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C 372/2015 o určenie neplatnosti právneho úkonu a o vydanie bezdôvodného obohatenia bol žalobca v postavení spotrebiteľa v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia úspešný. Poukázal na odôvodnenie rozsudku sp. zn. 29C 372/2015 zo dňa 17.06.2016. Predmetný rozsudok Okresného súdu Prešov bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 21Co 258/2016 zo dňa 26.09.2017. Predmetné konania súd spojil na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 10Csp 18/2018. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 02.12.2015, č.k. 17C 372/2015-66 určil, že bod 8.1 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28. 6. 2010, je neprijateľnou podmienkou. Zároveň uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 300,17 eur s prísl. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 31.05.2017, č. k. 23Co 81/2016-87 predmetný rozsudok potvrdil. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 17.06.2016, č.k. 29C 372/2015-24 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 566,43 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 2.10.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej

časti žalobu zamietol. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 26.09.2017, č. k. 21Co 258/2016-40 predmetný rozsudok potvrdil. Z výsluchu žalobcu súd zistil, že úvery bral preto, že súrne potreboval vyplatiť nejaké veci. Veľa vecí pri uzatváraní zmlúv o úvere mu bolo zatajených. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda k strate finančných prostriedkov. V prípade žalovaného nešlo len o hrozbu akademickú, možnú v budúcnosti, ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že žalovaný svoju pohľadávku v neoprávnenej výške 866,60 eur (300,17 eur + 566,43 eur) prijímal, a to aj prostredníctvom zrážok zo mzdy, v dôsledku čoho nemohol žalobca disponovať finančnými prostriedkami, ktoré boli potrebné k jeho živobytiu. Tieto finančné prostriedky boli žalobcom platené nad rámec toho, na čo mal žalovaný nárok. V konaní sp. zn. 17C 372/2015 bolo zistené, že žalovaný okrem iného v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 28.06.2010 požadoval aj zmluvný úrok vo výške 70,02 %, ktorý súd vyhodnotil ako úrok v rozpore s dobrými mravmi, pretože v rozhodnom čase úroky bánk neprevyšovali 11 % za obdobný úver. Rovnako dohodu uvedenú v bode 8.1 posúdil ako nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Žalobca na súde úspešne uplatnil porušenie jeho práva, v dôsledku čoho mu bolo priznané bezdôvodné obohatenie a rovnako bola určená aj neprijateľná podmienka spôsobujúca hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Rovnako i v konaní sp. zn. 29C 372/2015 bol súdom prijatý záver o existencii bezdôvodného obohatenia s ohľadom na to, že žalovaný predostrel žalobcovi ako spotrebiteľovi nový návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, avšak zo strany žalobcu tento návrh nebol písomne prijatý. Nedošlo teda k dohode strán o náležitostiach zmluvy. Závery súdov svedčia o tom, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa i osobitnými predpismi. Pri aplikácii ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, prislúcha spotrebiteľovi aj nárok na primerané finančné zadostučinenie proti tomu, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá. Ujma, ktorá nielen objektívne hrozila, ale v konkrétnom prípade aj vznikla, bola 866,60 eur (300,17 eur + 566,43 eur). Žalobcovi vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného života. Finančné zadostučinenie vo výške 866,60 eur súd považoval za primerané s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa.

3. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

5. Namietal, že napadnutý rozsudok neobsahuje žiadnu dokázanú skutočnosť preukazujúcu porušenie práva žalobcu ako spotrebiteľa, ani žiadnu dokázanú skutočnosť preukazujúcu dôvodnosť sumy primeraného finančného zadostučinenia. Všeobecné konštatovanie súdu, že porušenie práva žalobcu má vyplývať z neplatného uzavretia zmluvy neumožňuje preskúmať, či a do akej miery bolo preukázané splnenie podmienok pre postup podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. V rozsudku 17C/372/2015 bolo rozhodnuté na základe záveru o neuzavretí zmluvy z dôvodov upravených vo všeobecných ustanoveniach Občianskeho zákonníka, a nie na základe porušení ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa, pričom ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. súvisí s uplatňovaním nároku v súvislosti s porušením práva určeného na ochranu spotrebiteľa. Žalovaný namietal aj výšku primeraného finančného zadostučinenia. Vzhľadom na okolnosti prípadu je priznaná suma neprimeranou. Z rozsudku nevyplýva, že je potrebná práve suma 866,60 eur, a že jej výškou sa naplní účel sledovaný zákonom. Žalobná požiadavka je zjavne neprimeraná.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností upravených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi

domáhať, aby sa porušíteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušíteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušíteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z., alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva, alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu (do pozornosti napr. uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/220/2012).

10. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

11. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nepochybne vyplynulo, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/372/2015 sa žalobca vo vzťahu k žalovanému domohol zaplata istiny 300,17 eur a tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 31.5.2017 č.k. 23Co/81/2016-87. Odvolací súd sa stotožnil s prvoinštančným súdom v tom zmysle, že dojednaný úrok bol v rozpore s dobrými mravmi a aj keby bol v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, aj o takomto úroku možno urobiť záver, že odporuje dobrým mravom. Úrok vo výške prevyšujúcej 70 % pri spotrebiteľskom úvere je nepochybne odporujúci dobrým mravom, pokiaľ v rozhodnom čase úroky bánk neprevyšovali 11 % za obdobný úver. Správny bol teda výrok o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 300,17 eur. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/372/2015 sa žalobca vo vzťahu k žalovanému domohol zaplata istiny 566,43 eur s príslušenstvom a tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 26.9.2017 č.k. 21Co/258/2016-40. Odvolací súd sa stotožnil s prvoinštančným súdom v tom zmysle, že predmetná úverová zmluva neobsahovala podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladané § 4 zák. č. 258/2001 Z.z. a to údaje o výške úroku, uvedený úver by sa považoval za bezúročný a bez poplatkov a teda žalovanému by opätovne vzniklo iba právo na zaplata nevrátených finančných prostriedkov z poskytnutého úveru. Z predloženej karty klienta vyplynulo, že žalovaný v prospech žalobcu na základe neplatnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol úverové prostriedky v celkovej výške 957,05 eur, pričom tento v jeho prospech realizoval úhrady vo výške 1.523,48 eur, teda vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 566,43 eur.

12. Možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda k strate finančných prostriedkov. V prípade žalovaného išlo o priame naplnenie hrozby tým, že žalovaný svoju pohľadávku v neoprávnenej výške 866,60 eur (300,17 eur + 566,43 eur) prijímal, a to aj prostredníctvom zrážok zo mzdy, v dôsledku čoho nemohol žalobca disponovať finančnými prostriedkami, ktoré boli potrebné k jeho živobytíu. Uvedené finančné prostriedky boli žalobcom platené nad rámec toho, na čo mal žalovaný nárok s poukazom na právoplatné rozsudky sp.zn. 17C 372/2015 a sp.zn. 29C 372/2015.

13. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

14. S poukazom na vyššie uvedené aj odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na preukázané závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a výška priznaného finančného

zadosťučinenia, je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

15. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, prípadne ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2010).

16. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

17. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).